

Dembinski ismeretei hiányosak voltak, azt saját ismereteivel pártolhatta volna. A szerző ez alkalommal megrója a kormányt, miért nem lövette fejbe Görgeyt engedelmességért és lázításért.

A függetlenségi nyilatkozatra nézve Görgey kétszínűsködött. Ott volt, mihőn Kossuth Cibakházán a hadparancsnokokat összehívta és abbéli szándékát tudtukul adta, mely szerint az ország függetlenségét ki akarja kiáltani. Görgey jelen volt akkor és hallgatott, így tehát hallgatása által beleegyezését adta abba.

A tavaszi hadjárat alatt Görgey két nagy stratégiai hibát követett el, az egyiket, melyet Klapka is megró, midőn az isaszegi csatában, azért nem semmisült meg az osztrák hadsereg, mert Görgey és Gáspár alatt álló 7-ik hadtestet 80 ágyúval és nagyszámú lovassággal nem rendelte ki a csatába. A második nagy hiba volt a késedelmezés a komáromi április 26-iki csata alkalmával.

A komáromi csata csak lőpor pazarlás volt, és Görgey az ellenséget nemcsak hogy nem ildözte, hanem miután a 7-ik hadtestet Pöltenberg atatt Győrre küldötte, maga a többi egész hadsereggel megfordult Buda vára ostromlására. Az a szerző világos árnyalásnak nevezi. Az az ok, melyet Görgey felhoz, hogy a kormány parancsolta Buda vára bevételét, nem eléggé kimentő, mert Görgeinek kötelessége lett volna a kormányt lépés veszélyes következtetéseiről felvilágosítani, és ha csakugyan be is akarta a kormány Budát venni arra Anik 12.000 emberről hadteste tulajdonos erős lett volna. De hazugság az, hogy Kossuth rendelte volt ezt el, ő ezt csak akkor tette, midőn már Görgey Buda alatt állott.

Ezután elősorolja a szerző a chanceokat, melyeket Görgey elmulasztott, midőn a komáromi csata után, nem indult rögtön Bécs felé, hanem még Buda bevételé után is ott vesztelgetett majdnem egy hónapig, és egyebet nem tett, mint lakmározott, s a hadsereget egészen a stratégia szabályai ellenében helyezte el.

Most már a kormány is beismerte Görgey hadműveleteinek hibás voltát és őt vissza akarta hívni a hadseregtől, hogy a hadügyminiszterséget, melyre már régóta ki volt nevezve, vegye át, de Mészáros Lázár a július 2-iki komáromi csata alatt Neszmélyre jöven, nem mert Görgeyhez menni, hogy vele a kormány rendeletét közölje.

A július 11-iki komáromi csata után Görgey megkezdte visszavonulását Komáromból a leghosszabb uton és ekkor is minden stratégiai szabályok ellenére, s úgy látszik, hogy már ekkor határozta volt el a fegyverletét, melyet azonban nem Komáromban, hol az ellenkezéssel találkozott volna, hanem másutt akarta végrehajtani. E visszavonulás minden egyes mozzanata Görgey, mint árulót tünteti föl, jelesül az, hogy az egész visszavonulás alatt hadereje mindig szét volt forgácsolva, így történt azután Nagy Sándor hadtestének szétveretése a muszkák által Debreczenben. Görgey itt ismételte ama gyalázatos

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A mi ágyunk.

(Egészségügyi tárcza.)

Dornbluth F. igen érdekesen elmélkedik arról: minőnek kell lenni az emberi nyugalomnak, hogy az az egészség és kényelem igényeinek megfelelőhessen.

Ha mi — ugymond — ágyunkat rendeltetéséhez képest akarjuk berendezni, nem csupán nyugalom, hanem éjjel-éjjel gyanánt is kell azt tekintetünk. A nap fardalmában ellankadt ember ágyának puha és ruganyosnak kell lenni, nehogy az, a nyomás által tördöltöttség, vagy épen fájdalomt okozzon; eléggé szélesnek és hosszúnak, hogy tagjainkat kényünk kedvtünk szerint elhelyezze, hajthassuk fejünket alomra, s fekvésünkön is könnyű szerrel változtathassunk. Ágyunknak nem szabad egyenetlennek, hepehupának, nagyon mélyedésnek lennie, sem pedig nehéz takarót alkalmaznunk, mely minket a könnyed mozgásban gátolna, avagy testünket görbült helyzetbe kényeszeritné s lélekzetvételünket is akadályozhatná.

E czélok megkövetelik, hogy nyugahelyünk csaknem földszintes laposságú legyen, se tekintetben legezészerűbb a ruganyokkal vagy sodrony hálóval ellátott matrácok. Csak a test felső részének szabad mérsékelt emelkedő magasságban nyugodni, a mint azt részint a szokás, ré-

játékot, melyet Percezel irányában Moornál és Dembinski irányában Kápolnánál követett el. Harom órányira a csatától Vámos Percsén hallotta az ágyuzást, de nem jött Nagy Sándornak segítségére, hanem gunyosan azt mondá róla: „No hiszen igazad most Nagy Sándor.” E helyet a muszkák állomásról állomásra kijelölté a helyeket hová menend, körül kerítte magát, hogy letehesse a fegyvert, mit augusztus 13-ikán Világosnál meg is tett, s így lön a nemzet sirásójává és hazaárulóvá. Végül szerző még Zeidler őrnagy Görgey érdekében felhozott mentéseit is megczafolja.

Kászonyi Dániel.

A katonaság pere Kolozsváron.

Tegnapelőtt tartott meg Kolozsváron Ugron Gábor sajtóperet.

A sajtóper az „Ellenzék”-ben a Bartha-féle eset alkalmából megjelent cikkek miatt közös hadügyér megkeresésére indítottat. A vádirat 19. cikklet s azokban 42. pontot inkriminált. Ugron a bizottságnak alávetette magát, de kijelentette hogy a Kurjának a mentelmi jog tárgyában hozott határozata miatt fel fog szólni a ház első ülésében. Vádoló a vádat, az államforma, a törvény és a hadsereg elleni izgatás, rágalmasz és becstelertés miatt emelte s a vádbeszédben részletezte. Ugron két óra hosszat tartó beszédben válaszolt.

Vádlott folytatva vádbeszédét, igyekezett kimutatni, hogy az inkriminált közleményekben izgatás, rágalmasz vagy becstelertés nem foglaltatik, s ez utóbbi annál kevésbé, mert a hadseregnek mint intézménynek nincs is becstelerte, azt tehát nem is sértette.

Beszéde végén az esküdtekhez fordulva, figyelemztette őket: úgy mondják ki feletle a vétkést, hogy az ügy igazsága ne szenvedjen, ő a maga részéről alá veti magát ítéletüknek.

Ezután megtartatván a zárbeszédet, az esküdtszék vádlottát a rágalmasz alól 10 szóval 2 ellen és a becstelertés vádjá alól 6 szóval 6 ellen, telmentette. —

A külföld.

— Garfield állapota. Az e hó 15-dikén este 8 és fél óraker közzé tett jelentés szerint Garfield elnök sebének állapota folytatva kedvező és most nincs is mitől tartani; azonban nem titkolható el az a tény, hogy Garfield elnök igen gyöngé, mely körülmény aggasztóvá kezd válni. A gyomr nem emészt és a beteg csak befecskendezés által vehet táplálékot magához. A kabinet tagjai nagyon agódnak. Annai bizonyos, hogy Garfield állapota rosszabbá vált. Este 9 óraker jelenték, hogy a beteg öt óra óta nem hányt. Az orvosok morhiumot és befecskendezéseket rendelnek.

sint valamely benső szervi-baj többé-kevésbé megkivánja. A fej meglehetősen kemény vánkoston vagy göngyön nyugodjék, mely eléggé vastag, hogy hanyat feke a fej kissé a mellre hajoljon, mert ily, módon a lélegzés zárt ajakkal szabadabb. A toloban a hanyatt fekvés legajánlatosabb, mivel így legkönnyebben vehetünk lélekzetet; a fejlődés éveiben a hanyatt fekvésnek tulajdonított hátrányok is inkább más körülményeknek, nevezetesen az ágy nemtek tulságos melegségének stb. róható föl. Oldalfekvéskor a mell alsó része kevésbé lélekzethetik, mert minden lélekzetvételnél a testsúly egy részét is emelni kell.

Agyunknak, mint éjjel-éjjel kettőnk e k n e k a test melegségét együtt kell tartania, a nélkül hogy e miatt fölkerülne, avagy börtök fölszínének párolgása akadályozva lenne. Minthogy köztudomás szerint alváskor a test kevesebb meleget fejt ki, mint ébrenlétkor, ennél fogva testi melegségünket is jobban együtt kell tartania ágyunknak, mint midőn fenn vagyunk az öltözéknek; tapasztalhatjuk ezt egyébiránt nappal is, ha valamely divánon lebeveredünk; ilyenkor mérsékeltan hűvös szobában is be kell takaroznunk, holott ha fenn vagyunk, ugyanabban az öltözékben nem érezzük úgy a szoba hűvöségét. E körülménynek tulajdonítható az, hogy nem elégséges takarozó alatt, vagy hideg ágyban önkénytelenül összevonjuk tagjainkat, mert olyankor a meleget kiadó testfelület összehúzódik. A test melegségének kifejlődése egyébiránt nagyon különböző és így ahöz képest kell választanunk a

Umberto olasz király látogatását, a Habsburg háznál, egyre ventillálják az olasz lapok s abbéli élénk óhajuknak adnak kifejezést, hogy a látogatás csakugyan megtörténjék, de oly módon, hogy Umberto bécsi látogatását a berlini vagy meglőzze, vagy kövesse.

Oroszországból jelenti a táviró, hogy a czár ünnepélyes megkoronáztatása Moszkvában (és nem Péterváron), azonnal meg fog történni a gyászév letelte után.

UJDONSÁGOK.

* A városi bizottsági tagok választása. Tegnap történt meg a 6 évet betöltött 50 bizottsági tag helyett új tagok választása. A szavazás mind a hat kerületben reggel 8 óraker vette kezdetét s este 6-ig tartott A szavazás gyönyörű rendben folyt. Még aligha volt ilyen nagy érdeklődés egyetlen városi választásnál is. — A szabadelvűl part 31 bérkocsit fogadott, hogy majd azokon hordja a szavazókat, tehát minden egyes beválasztott szabadelvűlparti képviselő az apró-cseprő kiadásokon kívül már eddig is 13 frt 5/4 krjában van a kormánypartnak.

A függetlenségi párt nem fogadott egy kocsi sem. Nem volt rá szükség. A mozgósított alsóbbrendű hivatalnokok egész nap ólalkodtak a szavazási helyek körül, zsebtükben szorongatva a szabadelvűl part által kitöltött szavazati lapokat, de ezek egyáltalában nem voltak kapósak. Már délelőtt látni valót volt, hogy mi fog történni. Az ellenpart kortesei tres bérkocsikkal tértek vissza, pártunk szavazói pedig gyalogosan egymásután érkeztek a szavazási helyekhez. Az eredmény az lett, hogy négy kerületben győztünk!

Legtöbb szavazatot nyertek:

I. Kerület, hatvan utca: Borbély Imre, Szabó József, Szegedi János, Borsi András, Szűcs Mihály, Veres István, Beke Mihály, Mayer Ferencz.

II. Kerület, péterfia utca: Ökrös János, Pongó Lajos, Sebes György, Kozma János, Polgári Sándor. Csobán István, Kertész János, Szikszai Lajos

III. Kerület, csapó utca: Dr. Szántai Károly, Bácsi László, Dr. Ozory István, Bácsi Ferencz, Bácsi András, ifju. Barcsai Miklós, Polgári János.

IV. Kerület, czepléd-utca: Dr. Legányi Gyula, Szőke István, Horváth György, Keszei János, Boross László, Boross Sándor, Erdei Pál, Bartha Dániel.

V. Kerület, varga-utca: Rác György, Kuczik Gábor, Nemes Kálmán, Ungvári András, Borsos Ferencz, Szakszó Rezső, Sarga Jakab, Nánási Ferencz, Horváth Tamás, Harmat Gergely.

VI. Kerület, piacz utca: K. Tóth Mihály, Jóna Dániel, Balogh István, Tóth András, Hajdu Ignác, Körösi Sándor, Dr. Popper Alajos, Katz Jakab, Serli Ede.

A IV. első kerületben megválasztat-

tak a függetlenségi párt hívei, s csak a két utóbbi kerületben győzött a szabadelvűl párt. Hanem a függetlenségi párt győzelme fényes és nagyjelentőségű.

* A vendégek a kiállításra holnap már özönlenni fognak. A vándorgyűlés tagjai is e napon érkeznek. Idegenek már is sokan vannak Debreczenben.

* Temetés. Konrád László ügyvéd s a székelyhídi vá. kerület függetlenségi pártja alelnökének leányát, Idát f. hó 15-én, a szakadó eső daczára nagy részvét melletti helyezték örök nyugalomra. Béke az elkötözött ártatlan gyermek poraira!

* Püspök ur ő nagyságának meghívása folytán az egyházközségi gyűlés által boldog emlékezteti Révész Imre emlékére f. hó 21-én vasárnap d. e. 11 óraker a főiskolai ima teremben tartandó gyászünnepélyre városunk tisztviselőit és a bizottsági közgyűlés tagjait tisztelettel meghívom. Debreczen aug. 18. Simonffy Imre m. k. kir. tanácsos, polgármester.

* Miskolczi Lajos főispán urat körülményei a városról távozni kényszerítvén, megtekinté már most a kiállítást, s a legteljesebb meglegedését fejezte úgy a kiállított tárgyak, mint azok berendezése felett.

* A közönség érdekében köztudomásra hozzuk a kiállítási végrehajtó bizottság azon intézkedését, hogy az 1 frt 50 kros jegyek a kiállítás egész tartama kezelei nehézségek miatt megszüntetettek. Így tehát ki ki annyiszor vált jegyet, a hányszor a kiállítást megtekinteni akarja.

* A király születésnapja alkalmából ma isteni tisztelet tartatott a templomokban. —

* A diszkapu jó részben már készen van s a főpiacz felőli részén e feliratot: „Isten hozott” viseli, másik oldalán pedig az iparos ifjuság egyetelének jelszava: „Ertelem, munka, szorgalom, olvasható.

* Lelkészfelavatási ünnepély. Folyó hó 20-án d. e. 9 óraker a nagytemplomban lelkészfelavatási ünnepély; 21-én az vasárnap délelőtt 11 óraker pedig a főiskolai imateremben boldog emlékezteti Révész Imre emlékére gyászünnepély fog tartatni, a főtiszt. tiszántuli ref. egyházközségi közgyűlésének határozata értelmében, mely ünnepélyekre a nagyérdemű városi közönséget tisztelettel meghívjuk. Debreczen 1881 aug. 18. Az egyházközségi elnökség.

* Látnivalók. A kiállítás tartama alatt a főiskolában levő múzeum, a nagy-könyvtár, fizikai szertár stb. naponként 10 órától 12-ig nyitva, s mindenki által megtekinthető lesz.

* Utolsó nap. Az iparkiállításra tárgyak még csak holnap fogadhatnak el, ennél fogva a kiállításban résztvenni akaró iparosoknak jó lesz sietni a tárgyak beadásával.

* Fogadjunk rá. Egyik nyilvános mulató helyen a napokban több ury ember azon vitakozott, hogy bele lehet-e az ablakot tojással hajítani? A vitakozásnak fogadás lett a vége, mire tojásokat ker-

ez, valamint a gyakori fölrázogatás által összetörmölődik s rozsz szagu anyagává válik, — tehát gyakran megújítandó. A hinár többszöri kifőzés által s kilugozás után, megmenekül a jó-szervi anyagától s göndörödése folytán jobban megfelel céljának; De ezt is gyakran föl kell rázni s olykor a verőfényre is kitenni szükséges szellőzés végett.

Göndörödített löször köztudomás szerint nagyon ruganyos, szellős és száraz tekhelyt nyújt, melynek általános használatát csak drágább volna nem engedni.

A pehely derekalkaj, ha nem nagyon vastagok, nem becsmérelni valók, mint ama derakalj és dunna óriások, a minőkét valaha őseink használtak tornyos nyoszolyákban.

A mérsékelt vastagságu tölderakalkaj puhak, szellősek, testhez idomulók s a meleget jól megtartják. Csak a tömür agy nemek nem engednek magukba elegendő lég-áramlatot s szívják magukba a test kipárolgását, melynek szerves alkotrészeit makedul visszatartják. Ezáltal azután légmentesekké válnak, izzádat idéznek elő s tartanak vissza, az alvókat egészségtelen párázattal s gyakran ragályos anyagokkal véve körül.

Kis gyermekeknek, és sovány öreg embereknek, a toll agy nemű elkertülhetlenül szükséges, mig ellenben erőteljes egészséges embereknek, jelesen a fölszedült ifjuságnak, mint terítő, — eldobandó.

(Vége köv.)

tettek s kezdetét ve minék az lett eredt ugyan nem törtek, szétloccsanó tojás szep fekete szakáll toztatta át a jelenve gára. Megjegyzendő tojás, 6 lépésnyiről tőri be az ablakvev azon. Probatum est.

* Meghívás. ifjuság önképző és nek nemes törekve ipar-mű kiállítás f. e. 10 óraker a főisk. nepélyesen meg fog kalomra városunk tiszti közgyűlés tagjait hívom. Debreczen Simonffy Imre m. k. mester.

* Ismerkedés. iparos ifjusági vánd rendezett ismerkedési azaz pénteken — est tartatni a Hungaria-ban, mely alkalomra válthatók: a kiállítás lyiségében, továbbá szociális körökkel kezdőden a Hungaria kedési estély igen érde a mennyiben az ország összejövő iparosok és falálkózási helye lesz egy régi ismerős fogja kalommal a barátságát. E hirrel kapcsolatban a vasárnap 1/2 óraker ebédre a fenn emlitett ten kapható jegy 2 frt kedvező idő esetére lombjai közt fog megte sebb ételekről és itaio Haselmayer jóhírnev fognak gondoskodni. E tén a népkert díszes terítve. E kedélyesnek kat ajánljuk a közönsé

* Száz éves en jelenleg 288 millió lak éves ember él, ezek kö férfi, így tehát a nők 50 százalékkal haladja 60, 70 és 80 évesek Angliában, Belgiumban, ban, 100 évesek Skóciában. Franciaországban száma évről évre esők a 70 évet elérik, szapo sek hosszú életüket józanságnak, rendezett den erős izgalom kerül foglalkozásnak és a fal hetik.

* Népnevelés jó szágod! Szent-Mihály-ben szenvedő gyermekek zultak forró borezetet gyermek összegeven, után meghalt. A lelketlen a vizsgálat folyamában

* Eltapodta a ló hidi uradalmi ispánt. éjjel a zene-estélyről lő a Pusztára. Lova a deb köhalomban megbottolt lovagját levetette, mellet s veszélyes sérüléseket

* Disznók által Karczag közeleiben, Asszult kun község területé cstrhei disznó a földből bögrét turt ki. A bögré frischei ezüstpénz, 2 ar aranykőves gyűrű és egy volt. Az érdekes leletet polgármestere a nemzetit dötö be. Ugyancsak Karcz gármestere ezzel egyidejű ajándékából beküldötte honvédtábornok egy pár A sarkantyuk néhai Karcz tékából valók.

* Szerelmi drám Egyik közeli községben eset. Gusztáv szerette Ida Gusztávot. Amde Gusztav semmije, Ilona pedig fog ven a családnak, szintén volt, minél fogva Ilona gy dolván, hogy két semmi lami, mit sem akartak tud mes egybekeléséről. Am készek voltak dacolni az abban állapodtak meg, h pen összeomagoja mind kedvesével együtt el-kid lágba. De szerelmeseink születtek. A kitűzött éjjel pen kilopodott a házból s a rá-váró Seladonnal u

tak a függetlenségi párt hívei, s csak a két utóbbi kerületben győzött a szabad- elvű párt. Hanem a függetlenségi párt győzelme fényes és nagy jelentőségű.

* A vendégek a kiállításra holnap már üzeneni fognak. A vándorgyűlés tagjai is e napon érkeznek. Idegenek már is sokan vannak Debreczenben.

* Temetés. Konrád László ügyvéd s a székelybidi vál. kerület függetlenségi pártja alelnökének leányát, Idát f. hó 15-én, a szakadó eső dacára nagy részért mellett helyezték örök nyugalomra. Béke az elköltözött ártatlan gyermek poraira!

* Püspök ur ó nagyságának paraira! hívása folytán az egyházkerületi gyűlés által boldog emlékeztetű Révész Imre emlékére f. hó 21-én vasárnap d. e. 11 órakor a főiskolai ima teremben tartandó gyászünnepélyre városunk tisztviselőit és a bizottsági közgyűlés tagjait tisztelettel meghívom. Debreczen aug. 18. Simonffy Imre m. k. kir. tanácsos, polgármester.

* Miskolczi Lajos főispán urat körülményei a városról távozni kényszerítvén, megtekinté már most a kiállítást, s a legteljesebb megelégedését fejezte úgy a kiállított tárgyak, mint azok berendezése felett.

* A közönség érdekében köztudomásra hozzuk a kiállítási végrehajtó bizottság azon intézkedését, hogy az 1 ft. 50 kros jegyek a kiállítás egész tartamára kezelési nehézségek miatt megszüntetettek. Így tehát ki ki annyiszor vált jegyet, a hányzóra a kiállítást megtekinteni akarja.

* A király születésnapja alkalmából ma isteni tisztelet tartatott a templomokban.

* A diszkapu jó részben már készen van s a főpiaz felőli részén e feliratot: "Isten hozott" viseli, másik oldalán pedig az iparos ifjuság együletének jelszava: "Ertelem, munka, szorgalom, olvasható.

* Lelkészfelavatási ünnepély. Folyó hó 20-án d. e. 9 órakor a nagytemplomban lelkészfelavatási ünnepély; 21-én azaz vasárnap délelőtt 11 órakor pedig a főiskolai imateremben boldog emlékeztetű Révész Imre emlékére gyászünnepély fog tartatni, a főtiszt. tisztviselői ref. egyházkerület májusi közgyűlésének határozata értelmében, mely ünnepélyekre a nagyérdemű városi közönséget tisztelettel meghívjuk. Debreczen 1881 aug. 18. Az egyházkerületi elnökség.

* Látnivalók. A kiállítás tartama alatt a főiskolában levő múzeum, a nagy-könyvtár, fizikai szertár stb. naponként 10 órától 12-ig nyitva, s mindenki által megtekinthető lesz.

* Utolsó nap. Az iparkiállításra tárgyak még csak holnap fogadtatnak el, ennél fogva a kiállításban résztvevni akaró iparosoknak jó lesz sietni a tárgyak beadásával.

* Fogadjunk rá. Egyik nyilvános mulató helyen a napokban több ur ember azon vitakozott, hogy belehozzák az ablakot tojással hajítani? A vitaközbeszéd végén a vége, mire tojásokat ker-

ez, valamint a gyakori fölrázogatás által összetörmölődik s rosz szagu anyaggyá válik, — tehát gyakran megújítandó. A pinár többszöri kifőzés által s kilugozás után, megmenekül a jó szervi anyagaitól gondörődése folytán jobban megfelel céljának; De ezt is gyakran fél kell azzani s olykor a verőfényre is kitenni szükséges szellőzés véget.

Günderődött lőszőr köztudomás szerint nagyon ruganyos, szellős és száraz kényhelyt nyújt, melynek általános használatát csak drágább volna nem engedi. A pelyhely derekalkj, ha nem nagyon vastagok, nem becsmérelni valók, mint ama derekalkj és dunna óriások, a minőket valaha őseink használtak tornyos nyoszolyában.

A mérsékelt vastagságu tollderékalk puhák, szellősek, teshöz idomulók s melegelet jól megtartják. Csak a tömör yneműk nem engednek magukba előndő lég-áramlatot s szívják magukba test kipárolgását, melynek szerves részzeit makacsul visszatarthatják. Ezáltal tényleg mentesekké válnak, izzádat aznek elő s tartanak vissza, az alvókat egészségtelen parázattal s gyakran ragás anyagokkal véve körül. Kis gyermekekéknél, és sovány öreg bereknél, a toll ágynemű elkerülhetetlenül szükséges, míg ellenben erőteljes egészség embereknél, jelesen a fölszédült ifagnál, mint terítő, — eldobandó.

(Vége köv.)

tettek s kezdetét vette a bombardirozás, minek az lett eredménye, hogy ablakot ugyan nem törték, hanem egy, a falon szétloccsanó tojás az egyik fogadó fél szép fekete szakállát sárgafeketévé változtatta át a jelen voltak nem kis mulatságra. Megjegyzendő különben, hogy egy tojás, 6 lépésnyiről dobla csakugyan nem törri be az ablaküveget, hanem szétmállik azon. Probatum est.

* Meghívás. A debreczeni iparos ifjuság önképző és betegségyógyító együletének nemes törekvése folytán létesített ipar-mű kiállítás f. hó 21-én vasárnap d. e. 10 órakor a főiskola előtti téren ünnepélyesen meg fogván nyitítani: ez alkalomra városunk tisztviselőit és a bizottsági közgyűlés tagjait tisztelettel meghívom. Debreczen 1881. augusztus 18. Simonffy Imre m. k. kir. tanácsos polgármester.

* Ismerkedési estély. A 4-ik orsz. iparos ifjusági vándorgyűlés alkalmából rendezett ismerkedési estély, holnap — azaz pénteken — este 8 órakor fog megtartatni a Hungaria vendéglői helyiségében, mely alkalomra jegyek 1 ftjával válthatók: a kiállítási iroda főiskolai helyiségében, továbbá Kreuz Márton másodalnőknél Széchenyi-utczán s az estély kezdetén a Hungaria bérlőnél. Ez ismerkedési estély igen érdekeseknek ígérkezik, a mennyiben az orszáz minden részéből összejövő iparosok és iparkedvelők első találkozási helye lesz az, s bizonyára nem egy régi ismerős fogja megújithatni ez alkalommal a barátság pohárközcintását. — E hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy a vasárnap 1/2 órákor rendezendő diszcedre a fenn említett helyiségekben szintén kapható jegy 2 ftjával. A diszced kedvező idő esetére a népkert árnyas lombjai közt fog megtartatni. A legizletesebb ételekről és italokról Veichinger és Haselmayer jóhírű társvendéglősök fognak gondoskodni. Kedvezőtlen idő esetén a népkert diszes sátora alatt lesz felterítve. E kedélyesnek ígérkező lakomákat ajánljuk a közönség figyelmébe.

* Száz éves emberek. Európában jelenleg 288 millió lakos közt 3108 száz éves ember él, ezek közt 1864 nő és 1244 férfi, így tehát a nők a hosszú életben 50 százalékkal haladják meg a férfiakat. A 60, 70 és 80 évesek legtöbben vannak Angliában, Belgiumban, Dániában és Svájcban, 100 évesek Skóciában és Norvégiában. Franciaországban a hosszú életűek száma évről évre csökken, de azoké, kik a 70 évet elérik, szaporodik. A 100 évesek hosszú életüket mérsékletességüknek, józanságuknak, rendezett életmódjuknak, minden erős izgalom kerülésének, egészséges foglalkozásnak és a falusi életnek köszönhetik.

* Népevelés jöjjön el a te országod! Szent-Mihályon egy hasmenésben szenvedő gyermeket annyira kuruuszultak forró borezetet gözével, hogy a gyermek összegevé, kinos szenvedések után meghalt. A lelketlen kuruuszolók ellen a vizsgálat folyamatban van.

* Eltapodta a ló Ungár J. székelybidi uradalmi ispánt. Nevezett vasárnap éjjel a zene-estélyről lóháton indult haza a Pusztára. Lova a debreczeni-utczán egy kőhalomban megbotlott s megbokrosodva lovagát levette, mellére, fejére tapodott s veszélyes sérüléseket okozott.

* Disznók által kitudt kincs. Karczag közeleiben, Asszonyzállás elpusztult kun község területén a napokban több cetrhei disznó a földből egy vastag agyag bögrét turt ki. A bögrében 283 darab frisachi ezüstpénz, 2 arany karperecz, 2 aranykőves gyűrű és egy darab gyűrű fej volt. Az érdekes leletet Karczag város polgármestere a nemzeti muzeumnak küldötte be. Ugyancsak Karczag város polgármestere ezzel egyidejűleg Sárossy Gyula ajándékából beküldötte Guyon Richard honvédtábornok egy pár azelesarkantyuját. A sarkantyuk néhai Kátay Gábor hagyatékából valók.

* Szerelmi dráma a pinczében. Egyik közeli községben esett a következő eset. Gusztáv szerette Ionát, Ilona pedig Gusztávot. Amde Gusztávnak nem volt semmije, Ilona pedig fogadott leánya lévén a családunk, szintén nem birt semmivel, minél fogva Ilona gyám-szültői azt gondolván, hogy két semmiből aligha lesz valami, mit sem akartak tudni a két szerelmese egybekeléséről. Amde szerelmeseink készek voltak dacolni az irigy sorssal s abban állapodtak meg, hogy a leány szépen összecsomagolja mindenét, s egy éjjel kedvesével együtt el-kilodul a nagy világba. De szerelmeseink balszilagzat alatt születtek. A kitudt éjjelen ugyanis szépen kilopodozták a házból a szerelmes tuba s a rá-váró Seladonnal ultra indulni ké-

szült. De óh fatum! A mint a folyosón óvatos léptekkel haladának; a derék Seladon beleesett a nyitva feledett pinczébe. A zajra előrohantak a háziak s lón a regénynek részint a pinczében, részint az udvaron szomorú vége.

* A budapesti állami középipar-tanoda. Az új iskolai év közeledtével felhívjuk olvasóink s általában a szülők és gyámok figyelmét a budapesti állami középipar-tanodára. Ez intézetnek az a célja, hogy benne építőmesterek, pallérok s a különböző gyáripáragak számára magasabb képzetségű művezetők és oly iparosok neveltesenek, a kik önálló mthelyeket, kisebb gyáratokat alapítani, vezetni tudnak. Az új iskolai évben az intézetnek négy szakosztálya u. m. az építészeti, gépészeti vegyészeti és fém-vasipar nyílik meg s a gyakorlati oktatás céljára, szerkovács, géplakatos és mintaaasztalosműhely, a vegyészeti és fém-vasipar számára pedig nagyobb laboratorumok rendeztetnek be. Az intézetbe rendez tanulókat felvétetnek azok: a) kik a gymnasium, polgári, vagy reáliskola négy alsó osztályát, jó sikerrel bevégezték, b) iparos segédek és miudazok, a kik kellő készségüket felvételi vizsgálat után bizonyítják. A tanfolyam három évre terjed; a tanítás díjmentes. A beíratások szeptember hó 1-ső napjától 15-éig tartanak, az előadások 15-én kezdetnek meg. Az intézetnek helyisége van VIII. ker. Bodza-fa-utca 28. sz. alatt. Az igazgató megkeresésre mindenkinek szolgál bővebb felvilágosítással s gondoskodott arról, hogy a vidékről jövő tanulók az intézet épületében és annak szomszédságában jutányos szállást és ellátást találjanak. Figyelmeztetjük különösen azon érdekelte szülők s gyámokat a kik a Szent István ünnep alkalmával a fővárosba utaznak, ne mulasszák el az intézetet megsemlélni s iránta személyesen tájékozást szerezni. Nagyon itt van az ideje hogy a magyar ifjuság nagyrésze a tudományos és hivatalnoki pályáról — a hol már annyira elzúllott s a hol a proletariatus mind nagyobb mérvet ölt — a produktív munka, az ipar realisabb körébe tereltesse.

* Villámcsapás. Vasárnap délelőtt veszteljes felhők tornyosultak Nagyvárad felett. Óriási zivatar tört ki. Villám villámot ért s e közben az ég hatalmas zenéje megreszkettette a léget. A villám Perczes-utczán három házba is lesújtott, s a mi legkülönösebb egy s ugyanazon pillanatban. Egyik házban a keményít taláta, a szomszédos házakban pedig két terebélyes fába ütött le. Szerencsére semmimű veszedelem nem esett emberben. Leszámitva a nagymérvű ijedelmet s a kisebbszertű kárt, a villámcsapás minden komolyabb baj nélkül jelentkezett s tüzet sem okozott.

* Kalakaua a "Figaro" szerkesztőségében. Sandvich-szigetek uralkodója a mult hét végén látogatást tett a párisi "Figaro" szerkesztőségében. A magas vendéget az összes szerkesztőség jelenlétében Francis Magnard főszerkesztő fogadta. Kalakaua király nagy figyelemmel és érdeklődéssel tekintette meg a szerkesztőség és a nyomda összes helyiségeit s minden előtte új dologról behatóan kérdezősködött. A szerkesztőség azután abban a meglepetésben részesítette ő felségét, hogy ott szemelattára nyomatott ki egy számot a "Figaro"-ból, melynek homlokán a következő angol üdvözlés volt olvasható: "The journal, 'Le Figaro' presents its respectful homage to His Majesty Kalakaua I. King of the Sandwich Islands and thanks him for having done it the honour of paying it a visit." — A műtét nagyon tetszett a királynak s mindjárt több számot vétetett át kíséretével. Ezután a szerkesztőség megvendégelte Kalakauát, a vendégség alatt toasztot mondtak az ő egészségére, ő viszont a "Figaro"-ra, egyúttal megkérte a szerkesztőséget, hogy írják be őt az előfizetők névsorába, „legálább — tevé hozzá — hamarabb megtanulok francziául."

* Új találmány. Egy gonfi egyetemi tanár új szerkezettű hajót talált fel, melynek segítségével a víz surlódása oly esékély mértékre lesz leszállítható, hogy a hajó ugyszólván csak a víz feltetésén fog végig siklani, Az ily szerkezettű hajókkal a tanár számításai szerint óránként 50—60 kilométernyi ut lesz megtehető.

* Új kiviteli czikk. Hazai kereskedelmi forgalmunk haladását mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy lassankint oly termények is kerülnek a világpiacra tőlünk, melyeknek eddig kizárólag belfogyasztási jelentőségük is alig volt. Példa lehet erre az ugorkatermelés. Három év óta ezen eddig egészen elhanyagolt ter-

ményünk oly őrvedetesen keresett czikke a külföldi piacoknak, hogy jelenleg is 3 külföldi nagyobb kereskedő csak azért tartózkodik, illetve utazza be az országot, hogy itt millió számra ugorkákat össze vásároljanak. Az ugorka hazánkából részint nyersen, részint pedig eczetbe savanyítva szállítatik ki.

* Földcsuszamlás. Egy New-York-ból érkezett sürgöny szerint Virginiában az ott vasuti munkálatokkal elfoglalt szereseknek egyik csapatja munkaközben földcsuszamlás által agyonnyomatott.

* Tizenhárom ember villámtól sujtva. A f. hó 13-án Bécsben és környékén dühöngött zivatarnak. Körneuburgban több emberélet esett áldozatul. Az ottani gyalogos laktanya építésén dolgozó munkások az eső elől részint a pincehelyiségekben, részint állványok alá menekültek. Tizenhárom munkás a főbejárat alá állott, hol az erős szél következtében nagy leghuzam volt. Fél 6 felé a kító villámfény világította meg a homályba burkolt épületet, és e pillanatban a főbejárat irányából borzasztó jalkiállítás halatszott. Az épület tulsó feléről a munkások rögtön odasiettek. Borzasztó látvány tárult szemek elé. A tizenhárom munkás mozdulatlanul fektűt a földön. A jelen voltak, valamint a körneuburgi kórházból a szerencsétlenség színhelyére sietett orvosok a villám által sujtottak közül tizenegyet életre hoztak, míg a 40 éves kömi-veségéd, Uhiir és a 14 éves Strauch Lipót, kik az építkezésnél mint téglaborozók voltak alkalmazva, halva maradtak. A két halott a kornenmburgi halotti kamarába vitetett, a sebesülteket pedig, kik csak nagynehezen tudtak magukhoz térni a kórházba szállítottak, honnan már teljesen helyreállitva elbocsátották őket. Uhiir özvegyet és három gyermeket hagyott hátra. E hó 14-én temették el az építkezési vállalat költségén. Maga az épület nem szenvedett kárt.

* Egy vagy két 8—15 éves tanuló teljes és kényelmes ellátásra felvetetik a jövő isk. évre. Szigorú felügyelet biztosítatik. Bővebb értesítést szívesgöből szerkesztőségünk ad.

* Horog vendéglőjében holnap este rákestély lesz, és Oláh Józsi zenekara fog működni.

Időjárású jegyzések.

Európában: A nagy légnomá (761—762) v kontinens délkeleti szélében, a depressió (750—752) annak északi felében van. Töbnyire nyugotias szeleknél az idő az északi félben hűvös, helyi esőkkel.

Hazánkban: Töbnyire délies és délkeleti mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet a nagyobb délnyugoti félben fölebb szállt; a légnomás keleten nagyobb északnyugoton kisebb lett. Az idő általában, kevés kivétellel, derülésben van. Helyi esők inkább a keleti félben voltak. Az e hó 15-én előre jelzett idő derülő jellegével végéhez közeledik, s a jövő napokra boruló jellegét őt s esőre egyre hajlandóbb lesz.

Kilátás a jövő időre. Hazánkban: Az északnyugoti nagyobb félben helyi esőkkel és zivatárokkal töbnyire felhős-borus időt várhatni, erősebb szelek mellett. A délkeleti kisebb részben napos, felhőssel változó idő csendesebb és szárazabb marad a jövő napra.

A debreczeni országos vásárról.

Az árucikkék megnevezése.

1 pár hizott ökör 300—380 ft, egy pár hizott tehén 140—240 ft, 1 pár fejős tehén borjuval 140—240, borju nélkül 140—240 ft, 1 pár meddő tehén 140—300 ft, 1 pár 1-ső rendű jármos ökör 350—450 ft, II-od rendű 300—350 ft, III-ad rendű 250—300 ft, 1 pár negyedfü tinó 150—250 ft, 1 pár harmadfü tinó 110—160 ft, 1 pár harmadfü tinó 100—140 ft, 1 pár rugott ökör borju 50—110 ft, 1 pár rugott tinó borju 50—110 ft, 1 pár 6 hónapon felüli ökör borju 30—60 ft, 1 pár 6 hónapon felüli tinó borju 30—60 ft, 1 drb bika 90—180 ft, 1 drb bivaly tehén 90 ft, bivaly bika 110 ft, 1 db. jó igás ló 80—200 ft, 1 db. hizott sertés 84 kiló szalonnás 60—65 ft, 1 pár 1/2 éves sovány süldő 30—35 ft, 1 pár 1 éves sovány sertés 40—50 ft, 1 pár 2 éves sovány sertés 65—70 ft, 1 pár anya birka 12—15 ft, 1 pár magyar juh 13—16 ft, 1 pár törh birka 16—20 ft, 1 pár ökör bőr 30—32 ft, 1 pár tehén bőr 20—22 ft, 1 pár ló bőr

8—9 ft, 1 pár juh bőr 2—2.25 kr, 1 pár birka bárany bőr 1.60—1.80 kr, 1 pár magyar bárany bőr 3.50—4.50 kr, 1 darab ölni való veres borju 8.—15 ft, 1 darab nyáraraváló malacz 2—2.80 kr, 100 db. ökör-szarv 30—40 ft, 100 db. szaru-hegy 4—4.50 kr, 100 kg. birka-gyapju kétszer nyított 61—67 ft, 100 kg. birka-gyapju egyszer nyított 57—61 ft, 100 kg magyar gyapju mosott 89.50—98.50 kr, 100 kg. magyar gyapju mosatlan 57—62.50 kr.

— Budapesti tőzsde, augst. 18. Ezűt ft 100—110; es. és kir. arany ft 5.54 kr; 20 francos arany ft 9.31 kr.

— Dr. Fáy Márk orvos, sebész-tudor, szülész rendel d. e. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig. Különösen foglalkozik syphilis, bőrbetegségek és gégetűszéttel. Lakása n.-hatvan-utca 1576. sz. a.

Felhívás előfizetésre.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük m. hó végével lejárt, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb megte- nni méltóztassanak.

Lapunk ára: Egy óra . . . . . 1 ft — kr. Két óra . . . . . 1 ft 80 kr. Három óra . . . . . 2 ft 50 kr.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok lapunk kiadóhivatalába, főpiaz, Vecsey-ház küldendők.

A „Debreczen” kiadóhivatala.

Közlekedés.

A Debreczent érintő vonatok menetrendje.

INDULÁS: Budapestre, Czeglédre: Nagyváradra: délután 12 óra 36 perczkor este 9 " "

Nyiregyházára, Miskolczra, reggel 7 óra 57 perczkor d. u. 3 " 25 este 9 " 20 " Szathmárra, Királyháza:

reggel 4 óra 10 perczkor délután 4 óra 24 "

ÉRKEZÉS: Budapestről, Nagyváradról,

reggel 3 óra 45 perczkor d. u. 3 " 1 perczkor

Miskolczról, Nyiregyházáról: reggel 9 óra 09 perczkor d. u. 12 " 21 este 8 " 12 "

Szatmárról, Királybázáról: délben 11 óra 54 perczkor este 8 óra 07 perczkor.

Szabó József, felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Könyv (képekkel) a fiataloság könnyelműsége folytán keletkezett titkos betegségek és annak gyógyítása tartalmával, ingyen küld: H. Rumler Berlin, Kommandanten-trasse No. 67.

